

RECALLS HISTÒRICS DE MONTAGUT I VALLDOSSESA

Josep Llenas i Rovira
IEV / Estudis Comarcals, 17, Valls, 2000

per Xavier Salat Brúnel

Donar a conèixer la història i la geografia de la comarca era uns dels reptes de la col·lecció Estudis Comarcals de l'IEV; ara, arribat el número 17 de la seva publicació, podem veure com aquella línia encetada fa anys s'ha consolidat fortament i, com a exemple, el llibre *Recalls històrics de Montagut i Valldossera*, confegit per Josep Llenas i Rovira; el qual, nascut a can Llenas de Valldossera, al terme de Querol, durant 41 anys féu de pagès a les terres familiars fins l'any 1964 que, per la situació que travessava la pagesia catalana, es veié empès a emigrar a Barcelona, on moria l'any 1998. La voluntat i la necessitat de la seva vídua, M. Àngela, i dels seus dos fills, Josep i M. Àngels, de veure publicats els recalls històrics i les anotacions que el seu marit i pare havia confegit durant anys sobre les terres dels seus avantpassats, com a testimoniatge d'estima i coneixement cap a la terra que el veié néixer i el veié treballar, va fer que es posessin en contacte amb l'Institut d'Estudis Vallencs per fer-ne la publicació. Aquest llibre traspua amor i coneixement cap a l'entorn que Josep Llenas va conèixer, Montagut i Valldossera, al terme municipal de Querol.

El llibre conté tres grans parts. La primera fa referència al senyoriu de Montagut, puig de 962 metres situat a l'Alt Camp; els castells de la zona, i el règim feudal a què estaven sotmesos. Fa especial incidència en el castell de la Galcerana, documentat l'any 1167, i en el castell de Ramonet; l'autor aporta abundant documentació fotogràfica i arxivística que ajuda a il·lustrar aquest apartat.

La segona part fa referència a l'Ajuntament i parròquia de Montagut, constituït en els moments de més densitat per 68 masies irregularment repartides per la serra i la vall a l'entorn de Montagut. En aquest capítol es fa referència a tot allò que envoltà la construcció de l'església de Montagut, sota l'advocació de Sant Jaume, també es fa una descripció de la vida rural en aquestes contrades i s'il·lustra amb abundant documentació, especialment de rebuts i estats de comptes de masies de la zona. Així, sabem que el sou anual d'un mosso l'any 1693 era de 16 lliures, de les quals se'n gastaven una per anar a fira a la Llacuna. Aquest apartat conté un llistat de tots els clergues que assistiren la parròquia de Montagut des de l'any 1571 fins l'any 1869, així com les administracions de sagraments que s'efectuaren a la parròquia. Finalment, aquest capítol conté les diferents vicissituds per les quals passà la parròquia, des de l'assassinat del rector, l'any 1869, fins a la crema i destrucció de l'església i la posterior restauració d'aquesta, l'any 1984.

La tercera part del volum està dedicada a Valldossera. En aquest apartat es descriu l'entorn de l'ermita de Valldossera, dedicada a la Verge Maria, que fou seu primera dels monjos del Císter que, posteriorment, fundaren el monestir de Santes Creus. Es descriuen els masos a l'entorn de l'ermita i les diferents qüestions de les quals es té constància al llarg de la seva història.

Cal destacar, de la publicació d'aquest volum, la important documentació que s'ha consultat, molta de la qual està en mans particulars; la qual cosa ha permès, així, la descoberta de documents que ara per ara no es troben a l'abast dels estudiosos, dels quals ni tan sols es tenia coneixement.

Després de més de 120 anys sense una Història de Valls, us presentem aquesta obra que repassa tots i cadascun dels aspectes que conformen i han conformat la nostra realitat i que serveix tant per a persones encuriosides per la història de Valls com per a estudiosos que cerquen en les seves pàgines respostes enriquidores.

Valls i la seva història conté un material inèdit que beu de les fonts del passat a través de la recerca sistemàtica de nombrosos estudiosos i historiadors relacionats amb aquest municipi. Les fotografies, les reproduccions de documents, els plànols i la resta de material gràfic permeten situar-se fàcilment en l'època o en l'espai corresponent, així com tenir una visió global que agilitza la recerca.

*Completa, actualitzada,
plural, imprescindible*

Valls

i la seva història

INSTITUT D'ESTUDIS VALENCÉS

C. Jaume Huguet, 1 • 43800 Valls
Tel. i fax: 977 600 660 o consultar el web <www.iev.es>.